

Suliffissaaleqineq aamma sulisorineqarsinnaasut 2017

2017-imi agguaqatigiissillugu qaammammut sulisorineqarsinnaasut 27.271-iusimapput. Taakkunannga 25.413-it sulisimapput 1.858-it suliffissaaleqisimasut. 9.313-it sulisorineqarsinnaasimangillat, taakku najugaqavissut 18-it 65-illu akornanni ukiullit sisamararterutingajarivaat.

Takussutissiaq 1. 2017-imi sulisorineqarsinnaasut aamma suliffissaaleqisut procentinngorlugit

	Sulisorineqarsinnaasut				Kalaallit Nunaanni najugaqa- vissut ²	Suliffissaa- leqisut procentin- ngorlugit
	Katillugit	Suliffeqarneq	Suliffissaa- leqisut ¹	Sulisorineqar- sinnaanngitsut		
			Inuit		Pct.	
Katillugit	27.271	25.413	1.858	9.313	36.584	6,8
Angutit	14.917	13.908	1.009	4.498	19.415	6,8
Arnat	12.355	11.506	849	4.814	17.169	6,9
Illoqarfinni	23.885	22.364	1.521	7.911	31.796	6,4
Nunaqarfinni il.il.	3.386	3.049	337	1.402	4.788	10,0

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNSTK1> aamma <http://bank.stat.gl/ARNLED3>.

Malugiuk: akunnaallisitsineq pillutaalluni takussutissiami katinneri allaanerusinnaapput.

Nassuiaatit:

1) Agguaqatigiissillugu qaammammut suliffissaaleqisut, qaammammi pineqartumi suliffeqarsimasutut aamma suliffissaaleqisutut nalunaarutigineqarsimasut ilanngunneqanngillat.

2) Ukiup aallartinnerani aamma ukiup naanerani Kalaallit Nunaanni najugaqarsimasut Kalaallit Nunaanni najugaqavissuupput. Inuit ukiup naanerani 18-it 65-illu akornanni ukiullit kisimik naatsorsuutit ilanngunneqarput.

2016-imut sanilliullugu 2017-imi sulisorineqarsinnaasut 378-inik amerlanerupput. 2017-imi januaarip aallaqqaataani utoqqalinersiaqalersussat ukiui qaffanneqarneri pissutaalluni sulisorineqarsinnaasut ukiui 64-iniit 65-inut qaffanneqarmata sulisorineqarsinnaasut 276-inik ilasimapput. Angutit sulisorineqarsinnaasut 109-nik ilasimapput arnat 269-inik ilasimasut. Illoqarfinni sulisorineqarsinnaasut 439-nik amerlatsissimapput nunaqarfinni 62-inik ikilisimasut.

Takussutissiaq 2. Sulisorineqarsinnaasut suiaassutsinut najugaqarfinnullu immikkoortillugit

	2013	2014	2015	2016	2017
	Inuit				
Katillugit	27.021	26.764	26.844	26.893	27.271
Angutit	14.829	14.621	14.745	14.808	14.917
Arnat	12.193	12.143	12.099	12.086	12.355
Illoqarfinni	23.526	23.346	23.395	23.446	23.885
Nunaqarfinni il.il.	3.497	3.418	3.448	3.448	3.386

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia. <http://bank.stat.gl/ARNSTK1>.

Malugiuk. 2017-imi januaarip aallaqqaataani 66-inik ukiullit utoqqalinersiaqartalerput siusinnerusukkut 65-inik ukiullit utoqqalinersiaqalersartut. Taamaattumik 2017-imi sulisorineqarsinnaasut, Kalaallit Nunaanni najugaqavissut sulisut aamma suliffissaaleqisut 18-it 65-illu akornanni ukioqarput. Ukiuni siuliinit sulisorineqarsinnaasut 18-it 64-illu akornanni ukioqartatut!

Imarisai

	Aallaqqaasiut	4
	1. Suliffissaaleqineq	6
Takussutissiaq 1.1	Suliffissaaleqineq aamma suliffissaaleqineq procentinngorlugu najugaqarfinnut suaassutsinullu immikkoortillugit	6
Titartagaq 1.1	Suliffissaaleqineq procentinngorlugu	7
Titartagaq 1.2	Suaassutsini suliffissaaleqineq procentinngorlugu	7
Titartagaq 1.3	2017-imi distriktini suliffissaaleqineq procentinngorlugu	8
Takussutissiaq 1.2	Distriktini suliffissaaleqineq aamma suliffissaaleqineq procentinngorlugu	9
Titartagaq 1.4	2017-imi ukioqqortussutit najugaqarfiillu tunngavigalugit suliffissaaleqineq procentinngorlugu	9
Titartagaq 1.5	2017-imi ukioqqortussutit suaassutsillu tunngavigalugit suliffissaaleqineq procentinngorlugu	10
Takussutissiaq 1.3	Ilinniarsimasat qaffasinnerpaat tunngavigalugit suliffissaaleqineq aamma suliffissaaleqineq procentinngorlugu	11
Takussutissiaq 1.4	2017-imi suaassutit, najugaqarfiit aamma qaammatit suliffissaaleqiffiusut tunngavigalugit suliffissaaleqineq	12
	2. Sulisorineqarsinnaasut	12
Takussutissiaq 2.1	2017-imi distriktini sulisorineqarsinnaasut	13
Titartagaq 2.1	Sulisorineqarsinnaasut	14
Titartagaq 2.2	2017-imi ukioqqortussutit assigiinngitsuni sulisorineqarsinnaasut amerlassusii	14
Titartagaq 2.3	2017-imi distriktini sulisorineqarsinnaasut amerlassusii	15
Titartagaq 2.4	2017-imi ilinniarsimasat qaffasinnerpaat tunngavigalugit sulisorineqarsinnaasut amerlassusii	16
Takussutissiaq 2.2	2017-imi ilinniarsimasat qaffasinnerpaat tunngavigalugit sulisorineqarsinnaasut	16
Titartagaq 2.4	2017-imi inuussutissarsiummik ilinniarsimasat tunngavigalugit sulisorineqarsinnaasut amerlassusii	16
	3. Kisitsisitigut paasissutissat pillugit	18
	3.1 Tunuliaqutat	18
Takussutissiaq 3.1	2015-imiit 2017-imut suliffissarsiortutut nalunaarsukkat aamma suliffissaaleqineq	18
	3.2 Najoqqutat	18
	3.3 Periaaseq	20
	3.3.1 ILO'mit suliffissaaleqineq pillugu nassuiaat	20
	3.3.2 Naatsorsueqqissaartarfimmit suliffissaaleqineq pillugu nassuiaat	20
	3.3.3 Sulisorineqarsinnaasut pillugit nassuiaat	21
	3.3.4 Nunaqqatigiinnut paasissutissat	21
	3.4 Najoqqutassatut nalorninaateqarsinnaasut	22

Aallaqqaasiut

Kisitsisigut paasissutissani uani sulisorineqarsinnaasut aamma suliffissaaleqisut agguaqatigiissillugu qaammammut ineriartornerat ersersinneqarpoq. Pisinnaasaq tamaat malillugu FN-ip suleqatigiissitaata ILO-p innersuussutai tunngavigalugit suliarineqarpoq. Kisitsisitigut paasissutissat Naatsorsueqqissaartarfiup qaammatikkaartumik saqqummiuttagaannut suliffissarsiortutut nalunaarsukkanut taputartuunneqassanngillat.

Saqqummersitaq pingasunik immikkoortortaarpoq, taakku ataatsimut imaluunniit immikkoortillugit atuarneqarsinnaapput. Kapitali 1-imi suliffissaaleqineq ersersinneqarpoq. Kapitali 2-mi sulisorineqarsinnaasut allaaserineqarput, kapitali 3-milu kisitsisitigut paasissutissanut najoqqutat, suliarineqarnerini periaatsit il.il. allaaserineqarlutik.

Sulisorineqarsinnaasut aamma suliffissaaleqineq pillugu 2010-miit 2017-imut paasissutissat sukumiisut Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasiviani *bank.stat.gl*-imi pissarsiarineqarsinnaapput. Kapitali 1-imi aamma 2-mi titartakkat aamma takussutissiat kisitsisitaat tamarmik Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivianit pissarsiaapput. Kisitsisit atorineqartut, titartakkat takussutissiallu ataanni, sumit pissarsiarineqarsimaneri allassimapput.

Saqqummersitami uani iluarsaassinerit aamma allannguinerit ...

Saqqummersitami uani siuliani saqqummersinneqarsimasumiittunik iluarsaassisoqanngilaq. 2017-imi januaarip aallaqqaataani 66-inik ukiullit utoqqalinersiaqartalerput siusinnerusukkut 65-inik ukiullit utoqqalinersiaqalersartut. Tamanna pissutaalluni saqqummersitami uani 2010-miit 2016-imut sulisorineqarsinnaasut aamma suliffissaaleqisut 18-iniit 64-inut ukioqarput. 2017-imi kisitsisiniit 18-it 65-illu akornanni ukiullit Kalaallit Nunaanni najugaqavissut pineqartut. 2016-imit 2017-imut kisitsisit nikeriarput kisinneqartut allannguuteqarneri pissutaalluni.

Nassuiaatit:

Suliffeqarneq: Agguaqatigiissillugu qaammammut sulisut amerlassusaat.

Suliffissaaleqineq: Agguaqatigiissillugu qaammammut suliffissaaleqisut amerlassusaat.

Suliffissaaleqineq procentinngorlugu: sulisorineqarsinnaasut akornanni suliffissaaleqinerup annertussusaa.

Sulisorineqarsinnaasut: Kalaallit Nunaanni najugaqavissut ukiui sulinissamut naleqquttut.

Ukioqqortussutsit suliffiusut: ukiut 18-64 (2010-2016) aamma ukiut 18-65 (2017).

*Sulisorineqarsinnaanngitsut: Kalaallit Nunaanni najugaqavissut
sulisinnaassuseqarlutik ukiullit suliffeqanngitsut aamma suliffissaaleqisutut
nalunaarutigineqarsimanngitsut.*

1. Suliffissaaleqineq

2017-imi suliffissaaleqisutut 1.858-it agguaqatigiissillugu qaammammut nalunaarutigineqartarsimapput. Sulisorineqarsinnaasut akornannit 6,8 pct.-iupput, takussutissiaq 1.1 takuuk. 2016-imut sanilliullugu suliffissaaleqisut 113-inik procentinngorlugu 5,7-inik ikilisimapput.

Takussutissiaq 1.1 Suliffissaaleqineq aamma suliffissaaleqineq procentinngorlugu najugaqarfinnut suaassutsinullu immikkoortillugit

	Suliffissaaleqineq			Suliffissaaleqineq procentinngorlugu		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
	Inuit			Pct.		
Tamakkerlugit	2.438	1.971	1.858	9,1	7,3	6,8
Illoqarfinni	2.048	1.641	1.521	8,8	7,0	6,4
Nunaqarfinni il. ll.	390	330	337	11,3	9,6	10,0
Angutit	1.312	1.049	1.009	8,9	7,1	6,8
Arnat	1.126	923	849	9,3	7,6	6,9

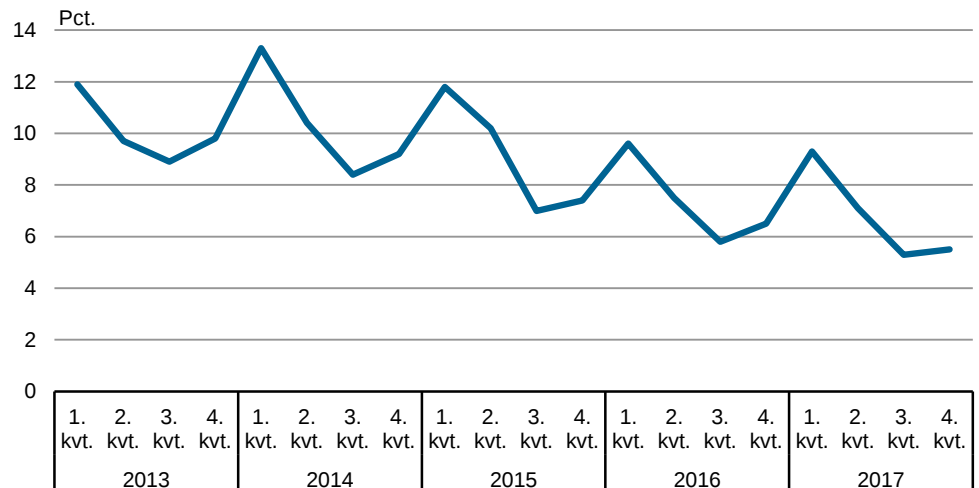
Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNLED3> aamma <http://bank.stat.gl/ARNLED4> Malugiuk. 2017-imi januaarip aallaqqaataani 66-inik ukiullit utoqqalinersiaqartalerput siusinnerusukkat 65-inik ukiullit utoqqalinersiaqalersartut. Taamaattumik takussutissiami 2017-imi takussutissiami suliffissaaleqisutut nalunaarsukkat 18-it 65-illu akornanni ukioqarput. Ukiuni siuliinit sulisorineqarsinnaasut 18-it 64-illu akornanni ukioqartarput!

Illoqarfinni suliffissaaleqisut amerlanerpaapput. 2017-imi illoqarfinni suliffissaaleqisut 1.521-upput, nunaqarfinni suliffissaaleqisut 337-usut. 2016-imut sanilliullugu illoqarfinni suliffissaaleqisut 120-nik ikilisimapput nunaqarfinni suliffissaaleqisut arfineq marlunnik amerlatsissimasut.

Illoqarfinni suliffissaaleqisut amerlanerugaluartut sulisorineqarsinnaasut akornanni nunaqarfinni suliffissaaleqisut procentinngorlugit amerlanerupput. 2017-imi qaammammi ataatsimi nunaqarfinni sulisorineqarsinnaasut akornanni suliffissaaleqisut 10,0 pct.-iusimapput, illoqarfinni sulisorineqarsinnaasut akornanni 6,4 pct.-it suliffissaaleqisimasut.

Angutit arnallu suliffissaaleqisut assingusumik inissisimapput. Nalinginnaasumik qaammatip ataatsip ingerlanerani angutit arnanit amerlanerusut suliffissaaleqisarpot. 2017-imi agguaqatigiissillugu angutit 1.009-t qaammammut suliffissaaleqisarsimapput arnat 849-t agguaqatigiissillugu qaammammut suliffissaaleqisarsimasut. Taamaakkaluartoq angutit sulisorineqarsinnaasut arnanit amerlanerummata, angutit akornanni suliffissaaleqisut procentinngorlugit arnanut sanilliullugit ikinnerupput. 2017-imi angutit sulisorineqarsinnaasut akornanni suliffissaaleqisut qaammammut 6,8 pct.-iusarsimapput arnat sulisorineqarsinnaasut akornanni qaammammut 6,9 pct.-it suliffissaaleqisarsimasut.

Titartagaq 1.1 Suliffissaaleqineq procentinngorlugu

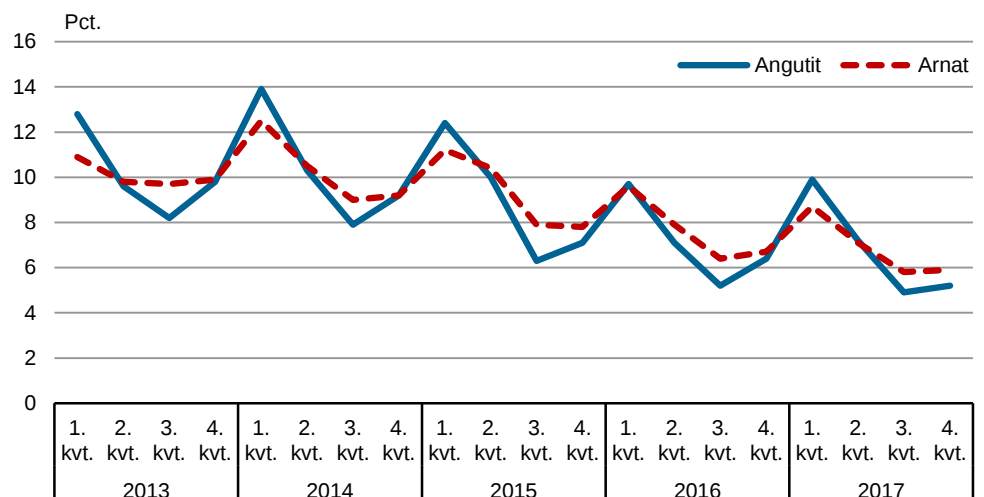

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNLED4>

Malugiuk. 2017-imi januaarip aallaqqaataani 66-inik ukiullit utoqqalinersiaqartalerput siusinnerusukkat 65-inik ukiullit utoqqalinersiaqalersartut. Taamaattumik titartakkami 2017-imi suliffissaaleqisutut nalunaarsukkat 18-it 65-illu akornanni ukioqarput. Ukiuni siuliinit sulisorineqarsinnaasut 18-it 64-illu akornanni ukioqartarput!

Ukiup ingerlanera malillugu suliffissaaleqisut amerlatsittarlutillu ikilisarput, titartagaq 1.1 takuuk. Ukiumi qaammatini arfinilinni suliffissaaleqisut amerlanerusarput, ukiup ingerlanerani kvartalimi siullermi amerlanerpaajusarput, aasamilu ikinnerusarlutik, kvartalit pingajuanni suliffissaaleqisut ikinnerpaajusarput. Ukiut kingulliit ingerlaneranni ukiup ingerlanerani suliffissaaleqinerit assigiinnginnerulersimapput. 2014-imiit 2017-imut kvartalit pingajuanni suliffissaaleqisut kvartalit siullianni suliffissaaleqisunit 5 procentpointinik ikinnerusimapput, tamanna 2013-imi 3 procentpointiinnarmiissimavoq. 2017-imi kvartalini tamani ukiup siulianut kvartalinit naleqqiullugit suliffissaaleqinerit appasinnerusimapput.

Titartagaq 1.2 Suiaassutsini suliffissaaleqineq procentinngorlugu

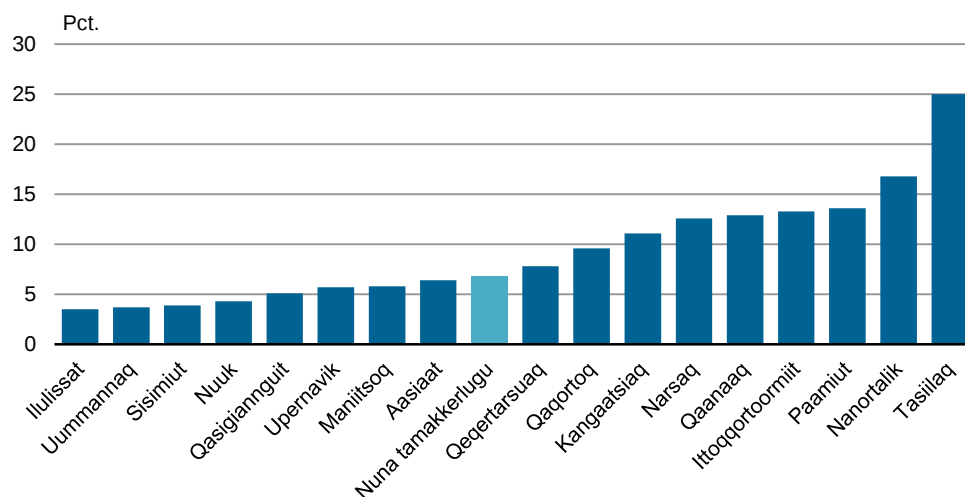

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNLED4>

Malugiuk. 2017-imi januaarip aallaqqaataani 66-inik ukiullit utoqqalinersiaqartalerput siusinnerusukkat 65-inik ukiullit utoqqalinersiaqalersartut. Taamaattumik takussutissiami suliffissaaleqisutut nalunaarsukkat 18-it 65-illu akornanni ukioqarput. Ukiuni siuliinit sulisorineqarsinnaasut 18-it 64-illu akornanni ukioqartarput!

Ukiup ingerlanerani suliffissaaleqinerit allanngorarnert angutit akornanni ersarinneruvoq, titartagaq 1.2 takuuk. Angutit suliffigisartagaasa ukiup qanoq ilineranik attuumassuteqarajuttarnerat - aalisartut - tassunga nassuiaatigineqarsinnaavoq, arnat suliffigisartagaat taamak annertutigisumik ukiup qanoq ilineranik sunnerneqarneq ajorput, arnat amerlanerpaat, 61 pct.-it missaat pisortaqarfinni sulisuunerat tassunga pissutaavoq.

Titartagaq 1.3 2017-imi distriktini suliffissaaleqineq procentinngorlugu

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNLED4>

Titartakkami 1.3-mi aamma takussutissiami 1.2-mi distriktini suliffissaaleqineq procentinngorlugu assigiinngiiaartorujussuusoq takuneqarsinnaavoq. 2017-imi Ilulissani suliffissaaleqineq annikinnerpaajusimavoq 3,5 pct.-iulluni Uummannami suliffissaaleqineq tulliusoq 3,7 pct.-iulluni. Akerlianik Tasiilap distriktiani suliffissaaleqineq sulisorineqarsinnaasut akornanni 25,0 pct.-iulluni annertunerpaajusimavoq. 2017-imi nuna tamakkerlugu suliffissaaleqineq procentinngortillugu 6,8-simavoq, taanna Aasianni suliffissaaleqinermut qaninnerpaajusimavoq, Aasiaat distriktiani suliffissaaleqineq 6,4 pct.-iusimammatt. Nuup distriktiani suliffissaaleqineq 4,3 pct.-iusimavoq.

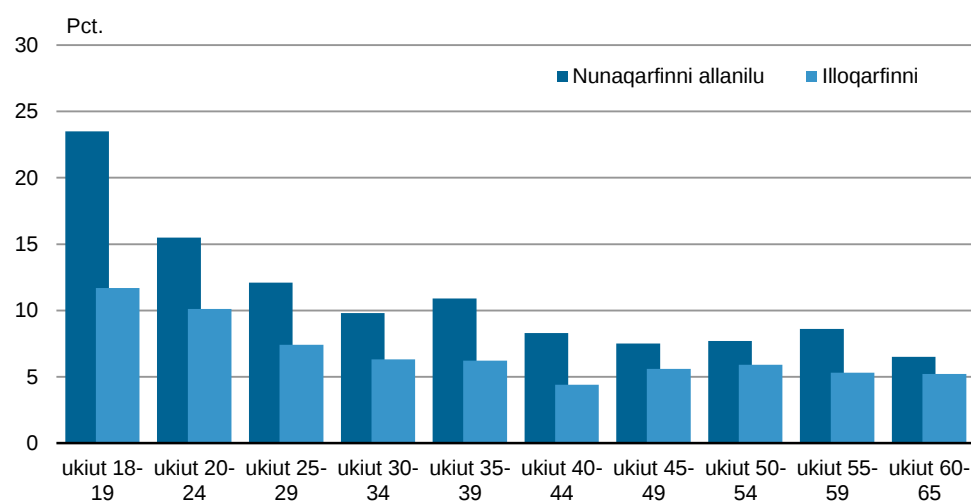
Takussutissiaq 1.2 Distriktini suliffissaaleqineq aamma suliffissaaleqineq procentinngorlugu

	Suliffissaaleqineq			Suliffissaaleqineq procentinngorlugu ¹		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
	Inuit			Pct.		
Nuna tamakkerlugu.	2.438	1.971	1.858	9,1	7,3	6,8
Nanortalik	115	95	124	15,5	12,7	16,8
Qaqortoq	152	141	146	10,0	9,3	9,6
Narsaq	115	95	93	15,2	13,2	12,6
Paamiut	100	98	91	14,7	14,1	13,6
Nuuk	563	492	418	6,1	5,3	4,3
Maniitsoq	117	90	91	7,5	5,7	5,8
Sisimiut	213	135	120	6,9	4,5	3,9
Kangaatsiaq	93	62	60	17,6	11,9	11,1
Aasiaat	118	78	90	8,3	5,6	6,4
Qasigiannguit	61	32	28	10,4	5,7	5,1
Ilulissat	174	105	82	7,6	4,4	3,5
Qeqertarsuaq	39	31	31	10,0	8,1	7,8
Uummannaq	81	57	41	7,4	5,1	3,7
Upernavik	120	76	66	10,2	6,5	5,7
Qaanaaq	70	55	39	21,7	18,0	12,9
Tasiilaq	281	305	318	23,3	24,6	25,0
Ittoqqortoormiit	27	25	21	15,9	15,2	13,3

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNLED3> aamma <http://bank.stat.gl/ARNLED4> Malugiuk. 2017-imi januaarip aallaqqaataani 66-inik ukiullit utoqqalinersiaqartalerput siusinnerusukkut 65-inik ukiullit utoqqalinersiaqalersartut. Taamaattumik takussutissiami suliffissaaleqisutut nalunaarsukkat 18-it 65-illu akornanni ukioqarput. Ukiuni siuliinit sulisorineqarsinnaasut 18-it 64-illu akornanni ukioqartarput!

Ukioqatigiiaanni tamani nunaqarfinni suliffissaaleqineq illoqarfinni suliffissaaleqinermi annertuneruvoq, takuuk titartagaq 1.4. Inuusunnerusut akornanni nikingassut annertunerpaavoq. Nunaqarfinni inuusuttut 25-it inorlugit ukiullit suliffissaaleqisut amerlanerpaapput.

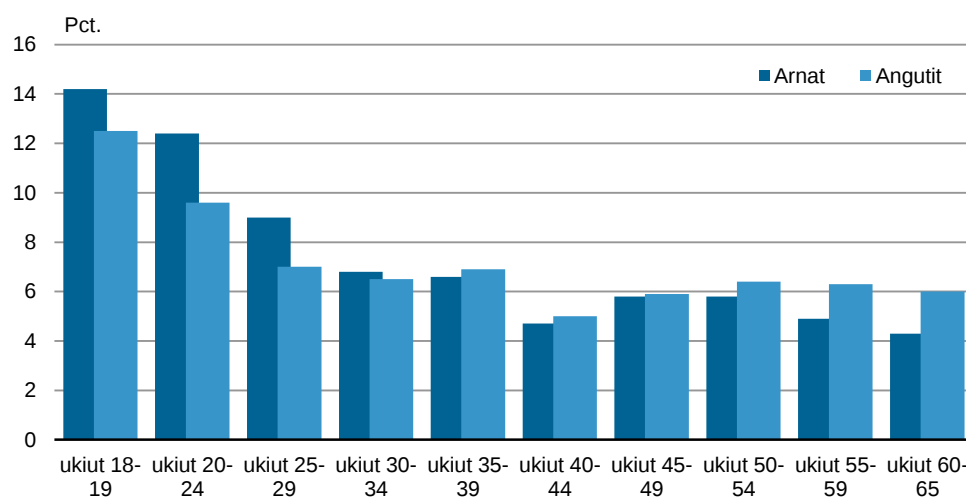
Titartagaq 1.4 2017-imi ukioqqortussutsit najugaqarfiillu tunngavigalugit suliffissaaleqineq procentinngorlugu

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNLED4>

Arnat angutillu ukioqatigiiaat akornanni suliffissaaleqineq aamma assigiinngissuteqarpoq. Arnat 30-it inorlugit ukiullit suliffissaaleqinerisa procentinngortinnerat angutinit 30-it inorlugit ukiulinnit qaffasinneruvoq, akerlianik ukioqqortunerit akornanni angutit suliffissaaleqinerat procentinngortillugu qaffasinneruvoq. 30-it 49-llu akornanni ukiulinni suaassuseq suliffissaaleqineq eqqarsaatigalugu apeqqutaanngilaq.

Titartagaq 1.5 2017-imi ukioqqortussutsit suaassutsillu tunngavigalugit suliffissaaleqineq procentinngorlugu

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNLED4>

Suliffissaaleqinermik eqqorneqartut amerlanerpaartaat, tassa 84 pct.-ii meeqqat atuarfiannik qaffasinnerpaamik ilinniarsimasuupput, takussutissiaq 1.3 takuuk. 2016-imi aamma 2017-imi meeqqat atuarfiannik qaffasinnerpaamik ilinniarsimasut suliffissaaleqinerat annikillivoq. 2017-imi meeqqat atuarfiannik qaffasinnerpaamik ilinniarsimasut suliffissaaleqinerat 11,0 pct.-iuvoq.

Ilinniarsimasuni allani suliffissaaleqineq nuna tamakkerlugu suliffissaaleqinermi 6,8 pct.-iusumit appasinneruvoq. Ilinniaqqiffiusumik ilinniarsimasut akornanni suliffissaaleqineq annikinnerpaajuvoq, 2017-imi taakku akornanni suliffissaaleqineq 0,5 pct.-ivoq.

Takussutissiaq 1.3 Ilinniarsimasat qaffasinnerpaat tunngavigalugit suliffissaaleqineq aamma suliffissaaleqineq procentinngorlugu

	Suliffissaaleqineq			Suliffissaaleqineq procentinngorlugu		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
	Inuit			Pct.		
Tamakkerlugit	2.438	1.971	1.858	9,1	7,3	6,8
Meeqqat atuarfiat	2.039	1.674	1.567	13,9	11,7	11,0
Ilinniarnertuunngorniarneq	46	35	32	3,5	2,4	2,3
Inuussutissarsiornermik ilinniarneq	321	235	238	4,7	3,4	3,2
- Eqqumiitsuliorneq aamma humaniora	11	10	9	6,8	6,0	4,9
- Inuussutissarsiorneq, allaffissorneq inatsisilerinerlu	55	42	38	3,4	2,6	2,2
- Ingeniørinngorniarneq, tunisassiorneq sanaartornerlu	106	72	52	4,4	3,0	2,4
- Nunalerineq, orpippassualerineq, aalisarneq uumasunullu nakorsaqaarneq ..	27	20	22	7,3	5,2	8,4
- Peqqinnissaq atugarissaarnerlu	63	42	47	4,4	2,9	3,0
- Kiffartuussinermi ilinniakkat	57	48	69	7,1	5,7	4,8
- Allat	2	1	1	1,6	2,2	1,1
Tunngaviusumik ilinniaqqinnerit aamma inuussutissarsiutinik						
ilinniaqqinnerit	3	2	2	1,7	1,2	0,9
Ingerlaqqiffiusumik ilinniarneq	29	25	20	0,8	0,6	0,5

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNLED6> aamma <http://bank.stat.gl/ARNLED7>

Malugiuk. 2017-imi januaarip aallaqqaataani 66-inik ukiullit utoqqalinersiaqartalerput siusinnerusukkut 65-inik ukiullit utoqqalinersiaqalersartut. Taamaattumik takussutissiami suliffissaaleqisutut nalunaarsukkat 18-it 65-illu akornanni ukioqarput. Ukiuni siuliinit sulisorineqarsinnaasut 18-it 64-illu akornanni ukioqartarput!

Suliffissaaleqinermut qaffasinnerpaamik inuussutissarsiummik ilinniarsimasat suuneri apeqqutaapput, tamanna takussutissiami 1.3-mi erserpoq. Assersuutigalugu 2017-imi *Nunalerineq, orpippassualerineq, aalisarneq uumasunullu nakorsaqaarnermik* qaffasinnerpaamik ilinniarsimasut (ass. aalisartunut ikiortit aamma qalulerisut) 8,4 pct.-ii suliffissaaleqisimapput, qaffasinnerpaamik *Kiffartuussinermi ilinniarsimasut* (ass. terminalini sulisut aamma igasut) 4,8 pct.-it suliffissaaleqisimasut. 2016-imut sanilliullugu *Nunalerineq, orpippassualerineq, aalisarneq uumasunullu nakorsaqaarnermik* qaffasinnerpaamik ilinniarsimasut akornanni suliffissaaleqineq 3,2 procentpointinik 2017-imi qaffassimavoq, *Kiffartuussinermi ilinniarsimasut* akornanni suliffissaaleqineq 0,9-imik procentpointimik 2017-imi apparsimasoq.

2017-imi inuussutissarsiornermik ilinniarsimasut akornanni suliffissaaleqisut *allanik* ilinniarsimasut (ass. IT-mik aqutsinermik ilinniagallit) ikinnerpaapput 1,1 pct.-iullutik. *Inuussutissarsiorneq, allaffissorneq inatsisilerinerlu* pillugit ilinniagaqarsimasut (assersuutigalugu allaffimmiut assistentit aamma niuertarinni sulisutut ilinniarsimasut) akornanni suliffissaaleqineq 2,2 pct.-iulluni appasippoq.

Inuussutissarsiummik ilinniagaqarsimasut akornanni *Kiffartuussinermik* ilinniagaqarsimasut suliffissaaleqisut amerlanerpaapput, 2017-imi agguaqatigiissillugu *kiffartuussinermik* ilinniagaqarsimasut 69-it suliffissaaleqisarsimapput. Taakku inuussutissarsiummik qaffasinnerpaamik ilinniagaqarsimasut akornanni pingajorarterutingajaapput.

Takussutissiami 1.4-mi takuneqarsinnaavoq 2017-imi minnerpaamik qaammat ataaseq 5.954-it suliffissaaleqisimasut. Taakku agguaqatigiissillugu

qaammammut suliffissaaleqisunit pingasoriaammik amerlanerupput. Takussutissiami takuneqarsinnaavoq 2017-imi suliffissaaleqisunit 61 pct.-it sivilunerpaamik qaammatini pingasuni suliffissaaleqisimasut, 8,2 pct.-it qaammatini 10-12-imi suliffissaaleqisimasutut nalunaarutigineqarsimasut.

Takussutissiaq 1.4 2017-imi suaassutsit, najugaqarfiit aamma qaammatit suliffissaaleqiffiusut tunngavigalugit suliffissaaleqineq

Qaammatit suliffissaaleqiffiusut					
	Minnerpaamik qaammat ataaseq	1-3 qaammatit	4-6 qaammatit	7-9 qaammatit	10-12 qaammatit
Najugaqarfiit tamakkerlugit					
Tamakkerlugit	5.954	3.634	1.254	575	491
Angutit	3.131	1.853	673	333	272
Arnat	2.823	1.781	581	242	219
Illoqarfinni					
Tamakkerlugit	4.848	2.941	1.026	481	400
Angutit	2.610	1.537	562	279	232
Arnat	2.238	1.404	464	202	168
Nunaqarfinni il.il.					
Tamakkerlugit	1.106	693	228	94	91
Angutit	521	316	111	54	40
Arnat	585	377	117	40	51

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNLED5>

2. Sulisorineqarsinnaasut

Sulisorineqarsinnaasut tassaapput najugaqavissut ukiui sulinissamut naleqquttut, 18-it 65-illu (2017-imi) akornanni ukiullit, taakku suliffeqarput imaluunniit suliffissaaleqisuupput. 2017-imi agguaqatigiissillugu qaammammut sulisorineqarsinnaasut 27.271-iupput, taakkunannga 25.413-it sulipput 1.858-illu suliffissaaleqisutut nalunaarutigineqarsimallutik. Najugaqavissut ukiui sulinissamut naleqquttut katillugit 36.584-iusimapput taakkunannga 9.313-it sulisorineqarsinnaasimanngillat, taakku innuttaasut 18-it 65-illu akornanni ukiullit sisamatarterutigingajarilluinnarpaat, takussutissiaq 2.1. takuuk.

Takussutissiaq 2.1 2017-imi distriktini sulisorineqarsinnaasut

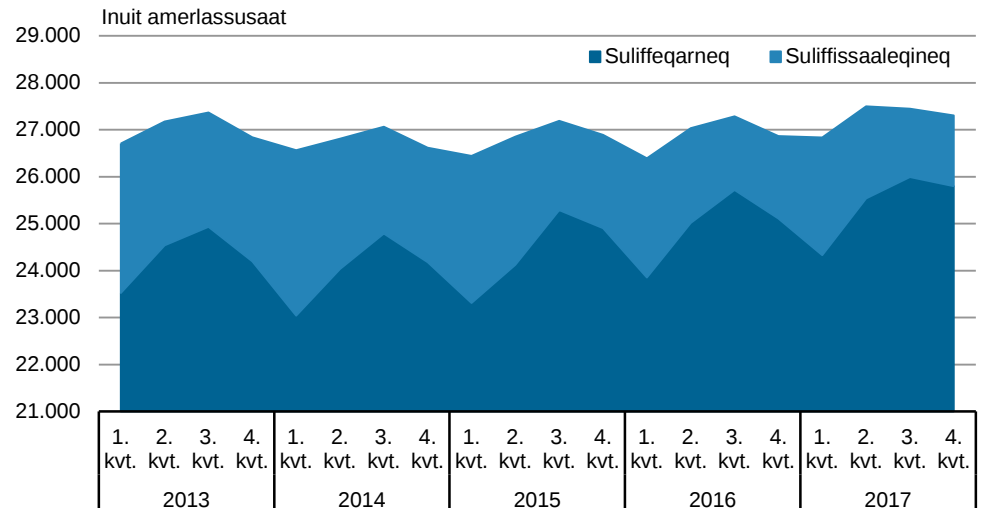
	Sulisorineqarsinnaasut			Sulisorineqarsinnaangitsut	Kalaallit Nunaanni najugaqavissut katillugit
	Katillugit	Suliffeqarneq	Suliffissaaleqineq		
	Inuit				
Nuna tamakkerlugu¹ ...	27.271	25.413	1.858	9.313	36.584
Nanortalik	740	616	124	361	1.101
Qaqortoq	1.513	1.367	146	589	2.102
Narsaq	738	645	93	295	1.033
Paamiut	670	579	91	269	939
Nuuk	9.626	9.208	418	2.621	12.247
Maniitsoq	1.570	1.479	91	455	2.025
Sisimiut	3.082	2.962	120	906	3.988
Kangaatsiaq	541	481	60	253	794
Aasiaat	1.404	1.314	90	719	2.123
Qasigiannugit	553	525	28	165	718
Ilulissat	2.347	2.265	82	852	3.199
Qeqertarsuaq	396	365	31	151	547
Uummannaq	1.122	1.081	41	362	1.484
Upernavik	1.159	1.093	66	556	1.715
Qaanaaq	302	263	39	176	478
Tasiilaq	1.274	956	318	474	1.748
Ittoqqortoormiit	158	137	21	88	246

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNSTK1>

Nassuiaat: 1) Kommunit avataanniittut Nuna tamakkerlugumut ilanngunneqarput.

Titartakkami 2.1-imi takuneqarsinnaavoq 2013-imiit 2017-imut sulisorineqarsinnaasut ukununga immikkoortillugit *sulisut* aamma *suliffissaaleqisut*. Sulisorineqarsinnaasut sulisunit aamma suliffissaaleqisunit amerlaqatigiiaarnerunerat malunnarpoq. Kisianni aasaanerani sulisut assigalugit sulisorineqarsinnaasut amerlanerusarput. 3. kvartalimi sulisorineqarsinnaasut amerlanerpaanngortarput, 1. kvartalimut sanilliullugit 500-800-inik amerlanerusarlutik, 1. kvartalimi sulisinnaasut ikinnerpaasarput. Paatsoortoqannginniassammat maluginiaqquneqarpoq titartagaq 21.000-init aallartittoq, arealimilu sulisorineqarsinnaasut aamma suliffissaaleqineq imminnut ataqatigiinnerat pineqanngimmata.

Titartagaq 2.1 Sulisorineqarsinnaasut

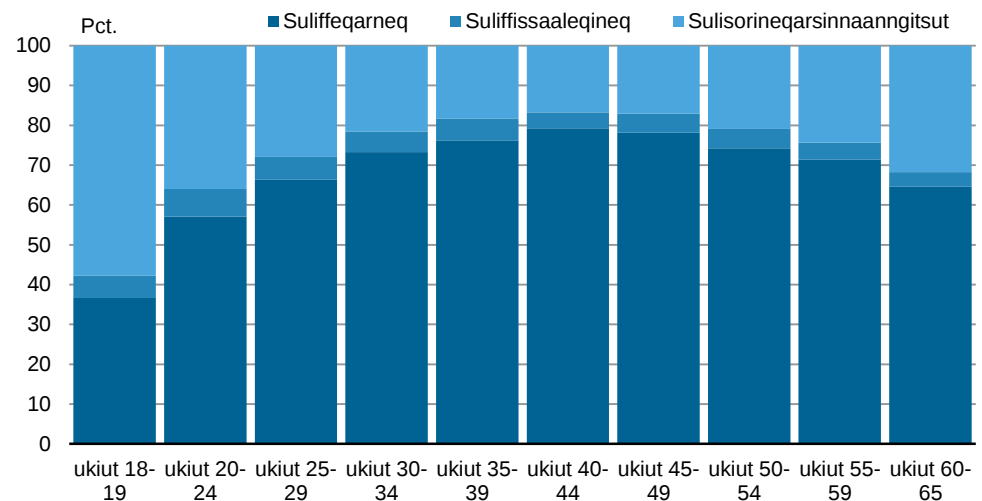

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNSTK1>

Malugiuk. 2017-imi januaarip aallaqqaataani 66-inik ukiullit utoqqalinersiaqartalerput siusinnerusukkut 65-inik ukiullit utoqqalinersiaqalersartut. Taamaattumik 2017 aallarnerfigalugu sulisinnaasut 18-it 65-illu akornanni ukioqartalerput. Ukiuni siuliinit sulisorineqarsinnaasut 18-it 64-illu akornanni ukioqartarput!

Sulisorineqarsinnaasut ukioqatigiiaannut immikkoortillugit erserpoq 30-it 54-illu akornanni ukiullit sulisorineqarsinnaasut amerlanersaasut, titartagaq 2.2. takuuk. 30-it 54-illu akornanni ukiullit sulisorineqarsinnaanngitsut ikinnerpaapput. 2017-imi najugaqavissut 30-it 54-illu akornanni ukiullit 81 pct.-it sulisorineqarsinnaasimapput.

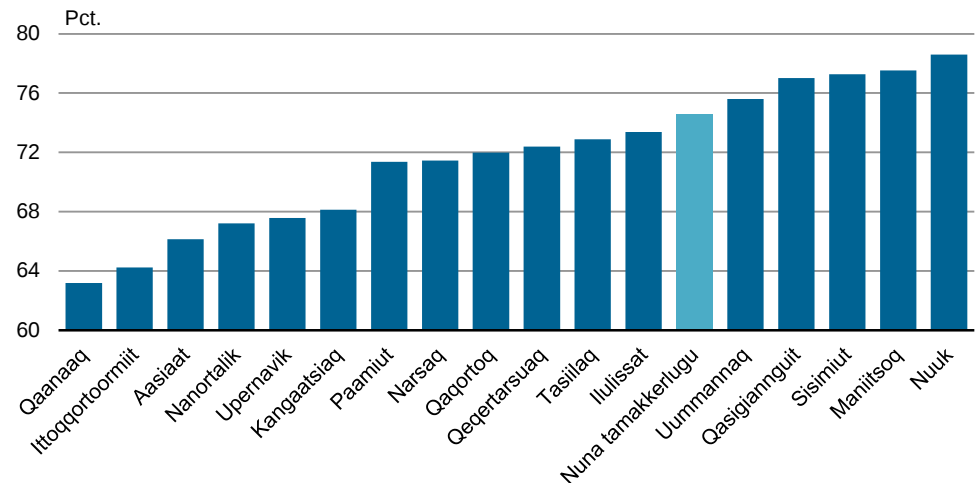
Titartagaq 2.2 2017-imi ukioqqortussutsini assigiinngitsuni sulisorineqarsinnaasut amerlassusii

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNSTK1>

Sulisorineqarsinnaasut ukiui sulinissamut naleqquttut amerlassusaat distriktini assigiinngiaarput, titartagaq 2.3 takuuk. 2017-imi Nuummi sulisorineqarsinnaasut 18-it 65-illu akornanni ukiullit 78,6 pct.-iusimapput Qaanaap distriktiani 63,2 pct.-iusimasut.

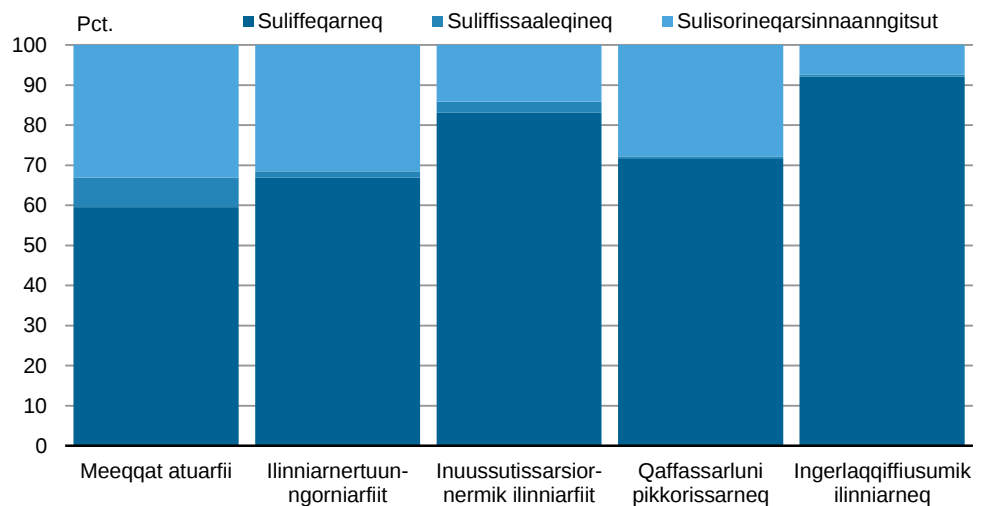
Titartagaq 2.3 2017-imi distriktini sulisorineqarsinnaasut amerlassusii

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARDSTK1>

Sulisorineqarsinnaasut ilinniarsimassusaat apeqqutaasorujussuuvoq. Ilinniarsimasaq qaffakkiartortillugu sulisorineqarsinnaaneq qaffakkiartortarpoq, titartagaq 2.4 aamma takussutissiaq 2.2. takukkit. 2017-imi ukiui sulinissamut naleqquttut *ingerlaqqiffiusumik ilinniarsimasut* 92 pct.-iupput innuttaasullu *inuussutissarsiornermik ilinniarsimasut* 83 pct.-iullutik. Akerlianik *meeqqat atuarfianni* aamma *ilinniarnertuunngorniarfinni* ilinniarsimasut 60 pct.-ii aamma 67.pct.-ii ukiui sulisorineqarsinnaapput.

Titartagaq 2.4 2017-imi ilinniarsimasat qaffasinnerpaat tunngavigalugit sulisorineqarsinnaasut amerlassusii

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNSTK2>

**Takussutissiaq 2.2
sulisorineqarsinnaasut**

2017-imi ilinniarsimasat qaffasinnerpaat tunngavigalugit

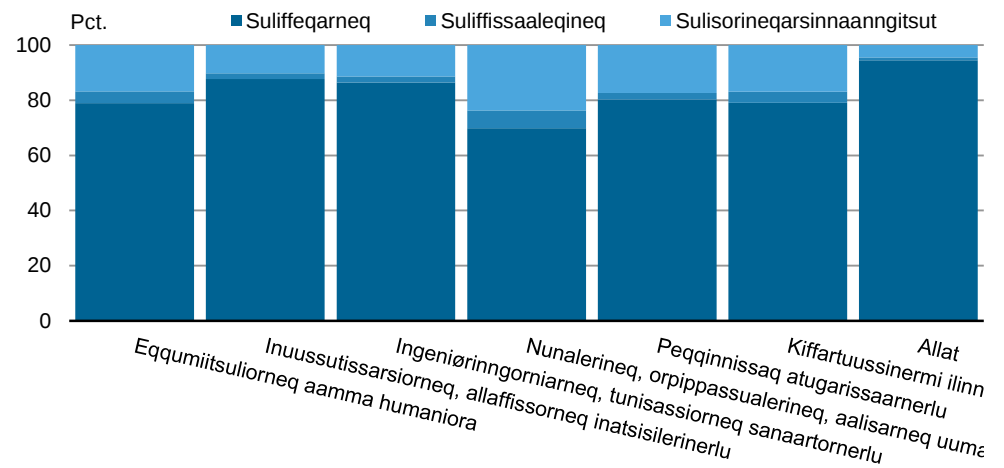
	Sulisorineqarsinnaasut				Kalaallit Nunaanni najugaqavissut katillugit
	Katillugit	Suliffeqarneq	Suliffissaa- leqineq	Sulisorineqarsi nnaangitsut	
	Inuit				
Katillugit	27.271	25.413	1.858	9.313	36.584
Meeqqat atuarfii	14.287	12.720	1.567	7.062	21.349
Ilinniarnertuunngorniarsiit	1.357	1.325	32	624	1.981
Inuussutissarsiornermik ilinniarsiit katillugit	7.371	7.133	238	1.215	8.586
- Eqqumiitsuliorneq aamma humaniora	178	169	9	36	214
- Inuussutissarsiorneq, allaffissorneq inatsisilerinerlu	1.673	1.635	38	192	1.865
- Ingeniørinngorniarneq, tunisassiorneq sanaartornerlu	2.190	2.138	52	283	2.473
- Nunalerineq, orpippassualerineq, aalisarneq uumasunullu nakorsaqaarneq	260	238	22	81	341
- Peqqinnissaq atugarissaarnerlu	1.561	1.514	47	327	1.888
- Kiffartuussinermi ilinniakkat	1.424	1.355	69	291	1.715
- Allat	86	85	1	4	90
Qaffassarluni pikkorissarneq	231	229	2	89	320
Ingerlaqqiffiusumik ilinniarneq	4.026	4.006	20	322	4.348

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNSTK2>

2017-imi agguaqatigiissillugu qaammammut sulisorineqarsinnaasut 27.271–it akornanni 7.371-it inuussutissarsiummik ilinniagaqarsimapput. Taamaasilluni Inuussutissarsiummik ilinniarsimasut meeqqat atuarfianni ilinniarsimasunit qaffasinnerusumik ilinniarsimasuni amerlanerpaapput. Titartakkami 2.5-imi sulisorineqarsinnaasut akornanni ilinniarsimasut sunik ilinniarsimasuuneri takuneqarsinnaavoq.

2017-imi inuussutissarsiummik ilinniarsimasut akornanni *Nunalerineq, orpippassualerineq, aalisarneq uumasunullu nakorsaqaarnermik* ilinniarsimasut (ass. aalisartunut ikiortit aamma qalulerisut) 24 pct.-ingajaat sulisorineqarsinnaasimanngillat. Inuussutissarsiummik *Allamik* ilinniarsimasut (ass. IT-mik aqutsineramik ilinniagallit) akerlianik 5 pct.-it ataallugit sulisorineqarsinnaasimanngillat. Takussutissiaq 2.2 malillugu *Allamik* ilinniagallit ikipput, 2017-imi taamaallaat 90-iupput.

Titartagaq 2.5 2017-imi inuussutissarsiummik ilinniarsimasat tunngavigalugit sulisorineqarsinnaasut amerlassusii

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNSTK2>

3. Kisitsisitigut paasissutissat pillugit

3.1 Tunuliaqutit

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmit 2012-mi suliffissaaleqineq pillugu paasissutissat nutarsarneqarput annertuumik, FN-ip suleqatigiissitaata ILO-p innersuussutai tunngavigalugit suliarineqarluni. Taamaaqataanillu suliffeqarnermi pissutsit pillugit paasissutissat suliffeqarneq pillugu paasissutissat nutarterneqarnerisa assinganik Naatsorsueqqissaartarfik nutarterivoq. Paasissutissanik nutarterinerup kinguneraa suliffeqarfeqarnermi pissutsit pillugit paasissutissat nunat assigiinngitsut akornanni periaatsit malillugit pitsaassusillit ataqatigiisumillu suliat piulernerat. Kisitsisitigut paasissutissat suliffeqarneq aamma suliffissaaleqineq atorlugit sulisorineqarsinnaasut pillugit kisitsisitigut paasissutissat suliarineqarput, sulisorineqarsinnaasut pillugit kisitsisitigut paasissutissat ILO'mit maleruaqquneqartut aamma tunngavigalugit suliarineqarput.

Kisitsisitigut paasissutissat Naatsorsueqqissaartarfiup qaammatip naasup qiteqqunnerata missaani saqqummiuttagaannut suliffissarsiortutut nalunaarsukkanut taputartuunneqassanngillat. Suliffissarsiortutulli nalunaarsukkat suliffissaaleqisut qanoq ineriartorsinnaanerinit assersuutitut atorneqarsinnaapput. Suliffissarsiortutulli nalunaarsukkat suliffissaaleqisut pillugit kisitsisitigut paasissutissatuulli nalilersorneqarsimanngillat nunanilu tamalaani suleriaaseq malillugu suliarineqarsimanatik.

Takussutissiaq 3.1 2015-imiit 2017-imut suliffissarsiortutut nalunaarsukkat aamma suliffissaaleqineq

	Agguaqatigiissillugu qaammammut inuit		
	2015	2016	2017
Suliffissarsiortutut nalunaarsukkat	3.456	2.908	2.756
- Najugaqavissuunngitsut	69	75	47
- Qaammammi pineqartumi suliffeqartut	949	862	851
Suliffissaaleqisut	2.438	1.971	1.858

Najoqqutat: Naatsorsueqqissaartarfik aamma Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasivia: <http://bank.stat.gl/ARNLED1>
aamma <http://bank.stat.gl/ARNLED3>

Malugiuk. 2017-imi januaarip aallaqqaataani 66-inik ukiullit utoqqalinersiaqartalerput siusinnerusukkat 65-inik ukiullit utoqqalinersiaqalersartut. Taamaattumik 2017-imi takussutissiami suliffissaaleqisut aamma sulisut 18-it 65-illu akornanni ukioqarput. Ukiuni siuliinit sulisorineqarsinnaasut 18-it 64-illu akornanni ukioqartarput!

3.2 Najoqqutat

Suliffissaaleqineq pillugu kisitsisitigut paasissutissanut qaammatikkaartumik kommuninut suliffissarsiuussisarfimmut suliffissarsiornermik nalunaarsuiffiit najoqqutaapput pingaarnarpaat suliffissarsiortutut nalunaarsukkanut najoqqutat assigalugit. Suliffissarsiorluni saaffiginnerit amerlanerpaartaat kommunit allaffissorlutik ataatsimoorlutik atortagaannut Winformatik-imut nalunaarsorneqartarput. Qaammatit tamaasa Winformatik-imit kommunit ataasiakkaat pillugit suliffissarsiorlutik saaffiginnissimasunut paasissutissanik Naatsorsueqqissaartarfik pisarpoq.

Illoqarfinni ataasiakkaani saaffiginnissutit Winformatik-imut ingerlaavartumik nalunaarutigineqarneq ajorput. Naatsorsueqqissaartarfik nunaqarfinnut nalunaarutiginnissimanngitsunut paasissutissanik piniarluni saaffiginnittarpoq, taakkulu paasissutissat suliffissaaleqisutut nalunaarsukkanut suliffissaaleqisunullu kisitsisitigut paasissutissanut ilanngunneqartarput.

ILO-mi maleruagassanut ilaavoq, piffissami inuk sulisimasutut nalunaarutigineqarsimaguni suliffissaaleqisutut nalunaarutigineqassanngitsoq! Taamaattumik Naatsorsueqqissaartarfiup suliffeqarneq pillugu nalunaarsuutaanni suliffissarsiortut qaammatip ingerlanerani sulisimasut piiarneqartarput. Suliffeqarneq pillugu nalunaarsuutit atorlugit sulisorineqarsinnaasut aamma naatsorsorneqartarput, sulisorineqarsinnaasut tassaapput sulisut aamma suliffissaaleqisut. Nammineerluni nalunaarsukkat suliffeqarneq pillugu nalunaarsuutitut atorneqartarput, nammineerluni nalunaarsukkat tassaagajuttarput paasissutissat pigineqartut nutaanerpaartaat. Suliffissaaleqineq pillugu paasissutissat kingusissukkut aatsaat saqqummiunneqartarnerinut tamanna pissutaanerpaavoq.

Sulisorineqarsinnaasut aamma suliffissaaleqineq pillugu paasissutissat taamaallaat suliarineqarput Kalaallit Nunaanni najugaqavissut ukiui sulinissamut naleqquttut tunngavigalugit, Naatsorsueqqissaartarfimmi innuttaasunut nalunaarsuut atorlugu suliarineqarput. Innuttaasut nalunaarsuut atorlugu inuit najugaqarfii suaassusiilu sulisorineqarsinnaasunut suliffissaaleqisunullu aamma atorneqarput. 2017-imi januaarip aallaqqaataani 66-inik ukiullit utoqqalinersiaqartalerput siusinnerusukkut 65-inik ukiullit utoqqalinersiaqalersartut. Taamaattumik takussutissiami 2017-imi takussutissiami suliffissaaleqisutut nalunaarsukkat 18-it 65-illu akornanni ukioqarput. Ukiuni siuliinit ukiuni sulinissamut naleqquttut 18-it 64-illu akornanni ukioqartarput.

Ilinniarsimassuseq pillugu kisitsisitigut paasissutissanut Naatsorsueqqissaartarfimmi ilinniarsimasat qaffasinnerpaat pillugit nalunaarsuutit (HFU) tunngavigineqartarput, taakku ukiup naanerani nalunaarsorneqartarput. Ilinniarsimassutsinut immikkoortiterinerit ISCED11-uddannelsesnomenklatur atorlugu suliarineqartarput. ISCED11-uddannelsesnomenklaturi ilinniakkanut qaffasissutsinut tallimanut immikkoortinneqartarpoq meeqqat atuarfiat appasinnerpaalluni ingerlaqqiffiusumik ilinniarneq qaffasinnerpaaluni. Inuussutissarsiutinik ilinniarsimasut arfineq marlunnut immikkoortinneqartarput. Ilinniarsimasanut assersuutit Naatsorsueqqissaartarfiup nittartagaanut www.stat.gl-imut pdf-fiilinnngorlugit Suliffeqarnermi pissutsit ammarlugit aaneqarsinnaapput. Ilinniarsimassuseq pillugu naatsorsuinnermi periutsit atorneqartut pillugit paasisaqarnerorusuttut innuttaasut ilinniarsimassusaat pillugu saqqummersitami kingullermi immikkoortoq periaaseq innersuussutigineqarpoq.

3.3 Periaaseq

ILO-p naatsorsueqqissaarnermut allaffianit periutsit nassuiaasiorneqarlutillu maleruagassiorneqarsimasut tunngaviginerullugit nalunaarsuisoqarpoq. Paasissutissat pigineqartut apeqqutaallutik nunani tamalaani periutsit malinneqartarput.

3.3.1 ILO-mit suliffissaaleqineq pillugu nassuiaat

ILO-mit suliffissaaleqineq pillugu nassuiaat pingasunik pinngitsoorani atuuttussanik piumasaqaatitaqarpoq. Nassuiaat malillugu piffissami pineqartumi suliffissaaleqisoq tassaavoq:

Suliffeqanngitsoq

Suliffissarsiortoq

Sulilernissamut piareeqqasoq

Piffissap suliffissarsiorfiusup sivilissusaa nassuiarneqanngilaq, kisianni innersuussutigineqarpoq piffissaq sivikitsuussasoq, assersuutigalugu ulloq ataaseq imaluunniit sapaatip akunnera ataaseq. ILO-mit aamma innersuussutigineqarpoq sulisorineqarsinnaasut nunami naatsorsuiffiusumi pissutsit apeqqutaatillugit ukiui appasinnerpaaffeqassasut, suliffissaaleqisut sulisorineqarsinnaasunut ilaapput.

3.3.2 Naatsorsueqqissaartarfimmit suliffissaaleqineq pillugu nassuiaat

Innuttaasut suliffissarsiuussisarfinnut suliffissarsiortutut nalunaarsimasut Kalaallit Nunaanni suliffissaaleqineq pillugu paasissutissanut tunngavigineqarput. Qulaani allassimasup ersersippaa ILO-mit nassuiaat malillugu suliffissarsiorsimaneq suliffissaaleqisutut isigineqarnissamut naammanngitsoq. Kisitsisit paasissutissat tunngavigalugit piffissap pineqartup sivikinnerpaaffissaa qaammat ataasiuvoq, tamanna ILO-mi piffissamit pineqartumit sivikinnerujussuuvoq. Kisitsisit paasissutissat tunngavigalugit aamma ILO-mi maleruagassat sapinngisaq tamaat malinniarlugit Naatsorsueqqissaartarfimmit aalajangiunneqarpoq suliffissaaleqisoq qaammat ataaseq suliffissaaleqisimassasoq. Inuk suliffissaaleqisuussaaq:

Suliffissarsiuussisarfimmut suliffissarsiortutut nalunaarsimaguni aamma

Qaammammi pineqartumi suliffeqarnermut nalunaarsuiffimmut
sulisimasutut nalunaarutigineqarsimannikkuni.

Kalaallit Nunaanni najugaqavissunut sulisorineqarsinnaasunut suliffissaaleqisunullu paasissutissat ukununga tunngasut misissoqqissaarneqarput assigiisaartumillu itisiliiffigineqarlutik; innuttaasut inuttut inissisimaffii aalajangersimasut kiisalu sumiiffinni aalajangersimasuni

najugaqarfiit. Tassani pineqarput innuttaasut ukiup naatsorsuiffiusup aallartinnerani aamma naanerani Kalaallit Nunaanni najugaqarsimasut. Taakku saniatigut paasissutissanut ilaapput inuit ukiui sulinissamut naleqquttut, 2017-imi 18-init 65-inut ukiullit aamma 2010-mit 2016-imut 18-it 64-illu akornanni ukiullit, 2017-imi januaarip aallaqqaataani 66-inik ukiullit utoqqalinersiaqartalerkata siusinnerusukkut 65-inik ukiullit utoqqalinersiaqalersarlutik, sulinissamut ukioqqortussuseq utoqqalinersiaqalernissamut naleqqussarneqarpoq. Suliffissarsiuussisarfinnut suliffissarsiorlutik nalunaarsukkat 18-it inorlugit ukiullit akuttuaallaarnerat pissutaalluni 18-inik ukiulinnit aallartinneqarput. 65-it sinnerlugit ukiulinni tamanna aamma atuuppoq. Taamatut ukiullit sulinngikkallarnermut utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik pisinnaannginnerat, suliffissarsiorlutik nalunaartannginnerinut pissutaasimassaaq. Kisitsitigut paasissutissanut tunngavigineqartut taamatut ukiulinnut tamakkiisumik paasissutissanik peqannginnera pissutigalugu, taakku ilanngunneqanngillat.

3.3.3 Sulisorineqarsinnaasut pillugit nassuiaat

ILO-p nassuiaataa malillugu sulisorineqarsinnaasut tassaapput innuttaasut sulisut aamma suliffissaaleqisut. Naatsorsueqqissaartarfiup nassuiaataa malillugu sulisorineqarsinnaasut tassaapput Kalaallit Nunaanni najugaqavissut sulisorineqarsinnaasut qaammammi pineqartumi sulisimasutut nalunaarutigineqarsimasut imaluunniit suliffissarsiorlutik pillugit nalunaarsuiffimmut nalunaarutigineqarsimasut. Suliffissaaleqineq pillugu kisitsitigut paasissutissat assigalugit sulisorineqarsinnaasut 2017-imik 18-iniit 65-inik ukioqarput 2010-miillu 2016-imut 18-iniit 64-inut ukioqarlutik.

3.3.4 Nunaqqatigiinnut paasissutissat

Suliffissaaleqinermut nalunaarsuiffik aamma sulisorineqarsinnaasunik nalunaarsuiffik suliffeqarnermut pissutsinut paasissutissanik aamma nunaqqatigiinnut tunngasunik paasissutissanik imaqqarpoq. Paasissutissat pigineqartut tassaapput; inuit ukiui, suaassusaat najugaqarfigisaallu, taakku Naatsorsueqqissaartarfiup ukiup naanerani innuttaasunut nalunaarsuutaanit pissarsiarineqartarput. Najugaqarfinni suliffissaaleqisut aamma sulisorineqarsinnaasut tunngavigalugit takuneqarsinnaavoq ukiup naanerani inuit sumi najugaqarsimanersut, ukiup ingerlanerani inuk allami najugaqalersimasinnaammat imaanngilaq ukioq naallugu nunaqarfimmi/illoqarfimmi ataatsimi suliffissarsiorsimassasoq imaluunniit sulisimassasoq.

3.4 Najoqqutassatut nalorninaateqarsinnaasut

Suliffissaaleqineq pillugu kisitsisitigut paasissutissanut najoqqutat ilaatigut nalorninaateqarsinnaasut arlaqarput, ingammik ILO-p nassuiaataanit allaanerusut imaluunniit paasissutissanut tunngavigineqartut eqqarsaatigalugit. Najoqqutassat nalorninaateqartut pingaarutillit uani eqqartorneqassapput.

ILO-mi nassuiaat malillugu suliffissaaleqisunik, suliffissarsiuussisarfinnut nalunaarneq ajortunik peqarsimassaaq. Inuit sulinngikkallarnermut utaqqiisaagallartumik isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutunik pisinnaanngitsut suliffissarsiortutut nalunaartarsimannginnissaat ilimanarpoq.

Inuit ilaat pimoorussillutik suliffissarsiortutut ingerlaannaq sulilernissamut periarfissaqanngikkaluarlutik nalunaarsimasarput. Ilaatigut qaffassarlutik pikkorissartut taamaaliortarput.

Suliffissarsiortut ilaat sulilernissaminnut piareersimanngikkallartutut nalilerneqartarput, taakku ILO-p nassuiaataa malillugu suliffissaaleqisutut taaneqarsinnaanngillat, tassunga tunngasoq immikkoortoq 3.3.1. takuuk. Suliffissarsiortup sulinernissamut piareersimanagera sumiiffinni suliffissarsiuussisarfinnit nalilerneqartarpoq, naliliinerit tunngavigalugit sulilernissamut piareersimassutsinut pingasunut immikkoortinneqartarput. Sulilernissamut piareersimassutsinut immikkoortiternerit assigiinngitsorujussuussinnaammata suliffissaaleqineq pillugu paasissutissanut atorneqanngikkallarput.

Ilanngullugu oqaatigineqassaaq suliffissarsiuussisarfiit assigiinngitsunik suliffissarsiortunik nalunaarsuisarsimasinnaannerat ilimanarmat. Sumiiffinni suliffissarsiuussisarfinni nalunaarsueriaaseq apeqqutaalluni suliffissaaleqineq assigiinngisitaarsinnaavoq.

Piffissap ingerlanerani suliffissarsiuussisarfinni nalunaarsueriaaseq aamma allanngorsimasinnaavoq. Kommunini suliffissarsiuussisarfinni nalunaarsueriaatsip assigiissaarneqarneranik imaluunniit sulisut nikerarnerinik tamanna pissuteqarsinnaavoq.

Suliffissarsiortutut qarasaasiamut nalunaarsuutit ikkussuunneqartarput, taamaasillutik paasissutissat elektroniskimik suliarineqarsinnaalersarlutik. Immersuineq najoqqutassanut nalorninaateqalersitsisinnaasut aamma ilagivaat, kisianni tamanna annikitsuinnaavoq.

Suliffeqarnermut, innuttaasunut aamma ilinniartitaanermut nalunaarsuutit, tassa nalunaarsuutit atorneqartut nalorninaateqarsimagunik suliffissaaleqinermut aamma sulisorineqarsinnaasut pillugit nalunaarsuutitut nalorninaataat ingerlaqqissapput

ILO-mit innersuussutigineqartoq piffissaq misissuiffigineqartoq sivikissasoq, assersuutigalugu ulloq ataaseq imaluunniit sapaatip akunnera. ILO-mi innersuussutit malillugit qaammat ataaseq sivilisutut oqaatigineqarsinnaavoq.

Ilisarnaatinut nassuiaatit

... Paasissutissat pigineqanngillat

.. Paasissutissat tatiginanngitsut ilisarinnilersitsisinnaasulluunniit

. Kisitsisitaqarsinnaanngitsut

0 Affaanit mikinerusut

- Nul

* Kisitsisaagallartut imaluunniit missingersuut

Saaffissaq

Lene Baunbæk

E-mail: LEBA@stat.gl

Suliffeqarnermi pissutsit

Naatsorsueqqissaartarfik

Postboks 1025 · 3900 Nuuk

Oqar.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90

www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

